



# Kernwaarden centraal in Week van Openbare Scholen

De Week van Openbare Scholen is dit jaar van 20 tot en met 24 maart. In die week laten openbare scholen in het hele land zien waar ze voor staan. De themaweek begint op maandag 20 maart met het symposium 'Het verhaal van de openbare school'.

TEKST: LUKAS SPEE BEELD: PR

Wat is dat eigenlijk, het verhaal van de openbare school? Eline Bakker, adviseur identiteit bij VOS/ABB: 'Dat zijn de drie kernwaarden van het openbaar onderwijs: gelijkwaardigheid, vrijheid en ontmoeting. Dat is ons DNA en daar zijn we als openbaar onderwijs trots op.' Om deze kernwaarden draait ook het symposium, dat plaatsvindt bij de openbare scholengemeenschap UniC in Utrecht. Bakker: 'Een mooi moment om met zo'n honderd man uit het hele land de kernwaarden weer scherp op het netvlies te krijgen. Zijn we al daar waar we willen zijn? En hoe kan de openbare school de kernwaarden inzetten om haar verhaal steviger te vertellen?'

## UITERST INCLUSIEF

Telesiemaker, onderwijsprofessional en 'kansengelijkheidsstrijder' Karim Amghar is de keynotespreker op het symposium. Voor Amghar is de ideale school 'openbaar, maar wel uiterst inclusief'. Hij legt uit wat hij daarmee bedoelt: 'Een uiterst krachtige openbare school waar je volledig jezelf mag zijn. Waar goede basisvaardigheden worden geleerd, maar ook goed wordt ingezet op wereldburgerschap, internationalisering en kunst- en cultuureducatie om basisvaardigheden zoals Nederlands en rekenen een stevigere basis te geven.'

Als voorbeeld noemt Amghar de school waar zijn dochter op zit, de openbare basisschool Groenehoek in Bergschenhoek. 'Ouders worden niet alleen gevraagd om de kerstversiering op te hangen, maar ook om hun expertise te delen. Bij het ramadanfeest bijvoorbeeld. Dan belt de directeur mij een week van tevoren op: 'Karim, heb je tips voor me? Kunnen we iets leuk doen in het klaslokaal?'



Bram Eidhof: 'Verbreed de horizon van je leerlingen.'



Karim Amghar: 'De rijkdom van herkenning is zo belangrijk.'

## Verhalen in beeld brengen

Een leuke activiteit rond de Week van Openbare Scholen is om zelf foto's of een video te maken over de kracht van uw eigen openbare school. Op het kernwaardenportaal [www.openbaaronderwijs.nu](http://www.openbaaronderwijs.nu) staan tips en voorbeeldfilms.

## Inspireer anderen

Wij vinden het leuk als u uw foto's of video met ons en met andere scholen deelt. Plaast u het beeld op uw social media, dan kunt u de hashtag #weekvanopenbarescholen toevoegen en VOS/ABB in uw bericht taggen.

U kunt uw beeldmateriaal ook insturen voor de video-pagina op [openbaaronderwijs.nu](http://openbaaronderwijs.nu) door het te mailen naar [info@openbaaronderwijs.nu](mailto:info@openbaaronderwijs.nu).

Dan wordt er voorgelezen over de ramadan en kinderen die thuis eraan meedoen, mogen daarover vertellen. Mijn dochter komt dan zo vrolijk thuis. En als iemand met een andere religie daarover heeft verteld, zegt ze: 'Papa, moet je nou eens horen. Wij mogen geen varkensvlees, maar mensen die hindoe zijn mogen geen rundvlees. Bijzonder hè?' De rijkdom van herkenning is zo belangrijk.'

Zorg daarom voor ontmoeting, binnen en buiten de school, zegt Amghar. 'De eerste stap is jezelf een spiegel voorhouden: hoe inclusief zijn we eigenlijk? Hoe ruimdenkend zijn we als het gaat om geaardheid of religie? Zien we een representatie van de populatie in de wijk terug in het klaslokaal, het docententeam en het bestuur? Daarna kun je naar buiten gaan en de samenwerking opzoeken met gebedshuizen, verenigingen en de gemeente. En investeer in wereldburgerschap, waarbij je kunst en cultuur inzet om empathie en culturele en religieuze sensitiviteit te kweken. Kunst- en cultuureducatie gaat niet alleen over het Rijksmuseum bezoeken. Het gaat over theatervormen om je te kunnen verplaatsen in anderen. Over spoken word, gedichten en het bespreekbaar maken van lastige thema's. Op die manier kun je een echt inclusieve openbare school worden, waar iedereen zich thuisvoelt.'

## INTERESSANTE DISCUSSIES

Burgerschapsexpert Bram Eidhof geeft op het symposium een workshop waarin hij met praktijkvoorbeelden de kernwaarden concreet maakt en een relatie legt met burgerschapsonderwijs. Eidhof: 'Het zijn waarden waar we het als samenleving snel over eens zijn. Neem vrijheid. Daar is vrijwel niemand op tegen in dit land. Maar het is de kunst om het concreet te maken. Moeten we het opvatten als iets individueels of betekent het ook dat wij samen de koers van het land mogen bepalen? Wat als vrijheden botsen? Zo ontstaan interessante discussies. Het gaat schuren. Dat is soms spannend, maar ook enorm de moeite waard. Die moeilijke vraagstukken dringen zich anders toch wel op. De samenleving dringt de school binnen.'

Burgerschapsonderwijs helpt leerlingen met deze vraagstukken om te gaan. Eidhof:

## Promotiemateriaal

Wilt u laten zien dat uw school de kernwaarden van het openbaar onderwijs belangrijk vindt? Op het kernwaardenportaal vindt u promotiemateriaal dat u hiervoor kunt gebruiken, zoals logo's, banners, gevelborden en brochures.



De onthulling van een gevelbord op het raam van obs De Regenboog in Tiel (Archiefphoto).

Scan de QR-code om snel het promotiemateriaal te bekijken.



'Het is expliciet niet bedoeld om leerlingen sociaal wenselijk of politiek correct te laten denken. Ze kunnen hun eigen maatschappelijke idealen ontdekken en ontwikkelen. En weten hoe ze verschil kunnen maken, alleen of samen. Hoe geoefender ze hierin raken, hoe beter dat is voor de sfeer op school. Als ik leerlingen spreek, hoor ik ook dat ze verwachten dit op school te leren.'

## ROLMODELLEN

Openbare scholen kunnen zich volgens Eidhof sterk profileren met hun burgerschapsonderwijs, omdat iedereen er welkom is. 'Dat kunnen ze ook uitdragen door te zeggen: 'We hebben een heel divers team, met rolmodellen voor onze leerlingen.' En als je school niet een afspiegeling is van de samenleving, kun je gericht andere perspectieven opzoeken, bijvoorbeeld van gastsprekers die een beperking hebben of religieus of politiek actief zijn. De school biedt veiligheid. Dat is mooi, maar daar hoort ook bij dat je de horizon van je leerlingen verbreedt.'

Telkens als hij met openbare scholen werkt, komt Eidhof leraren, schoolleiders en leerlingen tegen die dat van belang vinden. 'En tegelijkertijd – dat is het merkwaardige – zijn er openbare scholen die zich negatief definiëren: wij zijn niet religieus of wij zijn neutraal. Als je doorvraagt zijn ze zeker niet neutraal. Dat zou betekenen dat ze bijvoorbeeld ook geen positie innemen wanneer leerlingen grensoverschrijdend gedrag vertonen. Daarom ben ik heel blij met de kernwaarden van het openbaar onderwijs: die geven een positieve definitie van waar je voor staat.' ◀